

MEN-4571-4572 Seat No. _____

M.A. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Gujarati : CC-101

(૧) સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકલાનું અધ્યયન

(Old Course)

(૨) સાહિત્ય અને સિનેમા

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

(૧) સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકલાનું અધ્યયન

૧ સૌંદર્યશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૧ સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકલાનો આંતરસંબંધ ચર્ચો. ૧૪

૨ કળા મીમાંસાની સમજ આપી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૨ કળાના પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ લલિતકલાના પ્રકારોની ઉપાદાન ભેદે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ સાહિત્ય કલાનો આસ્વાદ અને તેના અર્થઘટનના પ્રશ્નોની વિશદ ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) સર્જન અને ભાવનનો ભેદ
- (૨) કલાનું સત્ય
- (૩) સાહિત્યમાં અનુકરણ
- (૪) આધુનિક યુગમાં કલાવિચાર

૫ કોઈપણ સાતના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો :

૧૪

- (૧) સૌંદર્યની બે વિલક્ષણતાઓ જણાવો.
- (૨) સૌંદર્યશાસ્ત્રમાં કયા કયા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૩) કળા મીમાંસાનાં બે કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- (૪) લલિતેતર કલાને બીજા કયા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?
- (૫) સ્થાપત્ય કલાના ઉપાદાનો જણાવો.
- (૬) ચિત્રકલાની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૭) સર્જન એટલે શું ?
- (૮) એરિસ્ટોટલના ગુરુ કોણ હતા ? તેમના ગ્રંથનું નામ શું છે ?
- (૯) અનુકરણ માટે ગ્રીક ભાષામાં કઈ સંજ્ઞા યોજાઈ છે ?
- (૧૦) કળાનું સત્ય શું છે ?
- (૧૧) કોઈપણ ત્રણ નીતિવાદી વિવેચકોનાં નામ લખો.
- (૧૨) સર્જક અને ભાવકની એક-એક લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(૨) સાહિત્ય અને સિનેમા
(New Course)

- ૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ ફિલ્મનિર્માણ પ્રક્રિયાની વિશદ ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ 'અભુમકરાણી' અને 'મિર્ચ મસાલા'ની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- 'અભુમકરાણી' અને 'મિર્ચ મસાલા'નું સામ્ય-વૈષમ્ય ચર્ચો. ૧૪
- ૩ 'કંકુ' નવલકથા અને 'કંકુ' ફિલ્મ કૃતિના સામ્યની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ 'કંકુ' નવલકથાનું વિષયવસ્તુ 'કંકુ' ફિલ્મમાં કેવું રૂપાંતરણ પામ્યું છે ? તેની વિશદ ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
(૧) 'અભુમકરાણી'નો આરંભ
(૨) 'મિર્ચ મસાલા'નો અંત
(૩) 'કંકુ' ફિલ્મનો આરંભ
(૪) ખુમાનું પાત્ર ચિત્રણ
- ૫ કોઈપણ સાતના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : ૧૪
(૧) સાહિત્ય અને ફિલ્મના આકાર ઘડતરમાં પાયાનો ભેદ જણાવો.
(૨) ફિલ્મ એટલે શું ?
(૩) ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયા કેટલા તબક્કામાં થાય છે ? કયા કયા ?

- (૪) સૂચિત કે નિર્દેશ વાક્ય કોને કહેવાય ?
- (૫) અભુમકરાણીનાં પાત્રોનાં નામ જણાવો.
- (૬) 'અભુમકરાણી' અને 'મિર્ય મસાલા'માં પાયાનો તફાવત કયા પ્રસંગમાં જોવા મળે છે ?
- (૭) 'કંકુ' નવલકથાની પ્રથમ આવૃત્તિવર્ષ અને ત્યાર પછીની આવૃત્તિ સંખ્યા જણાવો.
- (૮) 'કંકુ' ફિલ્મને કયો પુરસ્કાર પ્રાપ્ત થયો છે ?
- (૯) 'કંકુ' નવલકથાનાં પાત્રો જણાવો.
- (૧૦) 'મિર્ય મસાલા'નું આરંભનું દૃશ્ય કયું છે ?
- (૧૧) પન્નાલાલ પટેલની કઈ-કઈ સાહિત્ય કૃતિઓ પરથી કઈ-કઈ ફિલ્મો બની છે ?
- (૧૨) ચૂનિલાલ મડિયાની સાહિત્યકૃતિઓ પર આધારિત બનેલી બે ફિલ્મોનાં નામ આપો.